

Előterjesztés
a Képviselő-testület 2017. május 17-én tartandó ülésére

Tárgy: Javaslat Polgár Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatára
Előterjesztő: dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző
Előkészítő: dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző
 Andorkó Mihályné hatósági irodavezető
 Makó Sándorné művelődési előadó
Véleményező: Humánfeladatok és ügyrendi bizottság
 Pénzügyi és gazdasági bizottság
 Polgári Idősügyi Tanács
Ügyiratszám: 4153-13 /2017.
Melléklet: 3 db melléklet

Tisztelt Képviselő-testület !

A Képviselő-testület 2013. évben a 80/2013. (VI.27.) sz. határozatával fogadta el Polgár Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A program felülvizsgálata 2016. évben megtörtént melyet a testület 73/2016.(V.19.) sz. határozatával fogadott el.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzés során meghatározásra került a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a romák és mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők, teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatói, továbbá a település esélyegyenlőtlenségi problémái.

A programban kitűzött célok intézkedési határideje: 2017. június 30. A felülvizsgálat érdekében megkerestük a program összeállításában érintett szervezeteket, Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központját, a Napsugár Óvoda és Bölcsődét, a Polgári Vásárhelyi Pál Általános Iskolát, a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Polgári József Attila Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskoláját, a Polgári Roma Nemzetiségi Önkormányzatot, az Idősügyi Tanácsot, a Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar Megyei Egyesületét, valamint a Helyi Vöröskereszt Szervezetét, hogy az eltelt időszak változásairól, eredményeiről, a kitűzött célok megvalósulásáról tájékoztatást nyújtsanak. (A partnerszervezetek által megküldött beszámolók az előterjesztés 1. sz. mellékletében szerepelnek.)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célkitűzésenkénti felülvizsgálatát az alábbiak szerint végeztük el:

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége:

A rendszerváltást követően hazánkban az egyik legnagyobb problémát a nagyarányú munkanélküliség kezelése jelentette. A munkaügyi szervek munkatársai, a szociális szakma képviselői, nap, mint nap szembesültek azzal, hogy az egyének, a családok, súlyos anyagi

problémákkal küzdenek, szinte kiút nélküli helyzetbe kerülnek. Az állam korábban is, de a 2011-ben bevezetett aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazásával, a közfoglalkoztatás bevezetésével kívánt a tartósan jövedelem nélkül maradt, szociálisan rászoruló aktív korú segélyezettek számára munkalehetőséget biztosítani.

Településünkön 2014. évben 14,7 %, 2015. évben 12,4 % volt a munkanélküliek aránya, 2016. évben ez az arány 9,2 % -ban valósult meg. Fentiek által megállapítható, hogy az intézkedési tervünkben kitűzött célt ezen a területen eredményesen teljesítettük. Igaz ezzel az eredménnyel még nem sikerült a országos átlagot elérni, amely 2016. évben 5,2 % volt.

Önkormányzatunk továbbra is közfoglalkoztatással próbál segíteni a fenti rétegen. 2016. évben a közfoglalkoztatásban 418 fő vett részt, melynek 90 %-a roma származású volt, ezen belül is a női dolgozók képviselték nagyobb arányt.

Másik terület, ahol kitörni próbálunk az a képzés, oktatás. A kormányzati szándék is az, hogy az élethosszig tartó tanulással tudják képessé tenni magukat ezek az emberek arra, hogy kikerüljenek a munkaerőpiacra, ne a közfoglalkoztatás legyen a végső céljuk.

2015. évről 6 hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program húzódott át a 2016. évre, ezek keretében, a fluktuációt is beleszámítva 134 főt vontunk be a foglalkoztatásba. A program a 2015-2016. évi téli közfoglalkoztatás volt, melynek keretében olyan pályázatot adtunk be, melyben a közfoglalkoztatottak nem csupán munkát végeztek, hanem munkaerő-piaci képzésen is részt vettek, bízva abban, hogy a megszerzett tudást nem csupán a közfoglalkoztatás során, hanem a nyílt munkaerőpiacon is tudják hasznosítani.

A program 2015. novembere és 2016. decembere között valósult meg 81 fő támogatott létszámmal, az alábbi munkaerő-piaci képzésekkel: közfoglalkoztatás-szervő, családellátó állatgondozó, erdőművelő, mezőgazdasági munkás, zöldség- és gyümölcsfeldolgozó.

A képzést megelőzően a munkavállalók saját lakókörnyezetük rendbetételében vettek részt. Ez azt jelentette, hogy brigádokba szerveződve a saját utcájuk közterületeit takarították, gyomtalanították és hulladékgyűjtést végeztek.

A képzéseken résztvevők mindannyian sikeres vizsgát tettek.

2016. december 29-én kezdődött a targoncavezetői képzés 13 fővel, melyből 11 fő sikeres vizsgát tett.

2016. december 13-án kezdődött a konyhai kiségitő képzés 16 fővel, mindannyian sikeres vizsgát tettek.

A roma családoknak nagy segítséget jelentett a szünidei étkeztetés, melyben a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a szünidők alatt napi egyszeri meleg étkeztetést kaptak, ennek átlagos létszáma a tavalyi évben 274 fő volt.

Nagy segítséget jelentett továbbá az, hogy a mezőgazdasági startmunka mintaprogramban megtermelt és önkormányzati hasznosításban már nem értékesíthető javak, szociális rászorultság alapján, bizottsági döntéssel kiosztásra kerülnek részükre (pl: tojás, zöldség, gallyfa stb.)

II. A gyermekek esélyegyenlősége:

Kitűzött cél a HH-ás és HHH-ás gyermekek lemorzsolódásának csökkentése.

A partnerszervezetek tájékoztatásaiból látható, hogy minden területen fontos szempont a hátrányos helyzetűek problémáinak kezelése. (1. sz. melléklet) A 2016. évben óvodába beíratott gyermekek száma 261 fő, melyből hátrányos helyzetű 54 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 38 fő, a veszélyeztetett gyermekek száma 20 fő a gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma: 117 fő, a nevelőszülőkhöz kihelyezett óvodáskorú gyermekek száma: 23 fő. A gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése az oktatási intézmények számára is igen komoly kihívást jelent. Egyre több gondot okoz a tanulók - tanuláshoz való viszonya, motiválatlansága, nő a tanulási nehézséggel, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdők

száma. Az általános iskola évről-évre szem előtt tarja a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálását az esélyegyenlőség megteremtése érdekében

Évek óta problémát jelent a tanulók hiányzása, magas az egy főre eső mulasztási órák száma. Fenti problémák megoldásában a pedagógusok sajnos a szülőkre sem számíthatnak minden esetben partnerként. Az iskola legfőbb célkitűzése, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók felzárkóztatását, a tehetséges tanulók felkészítését, integrált oktatással biztosítsák. 2016. decemberében kezdte meg tevékenységét az „Ezüst Híd Tanoda” mely a HH-ás és HHH-ás többségében roma származású gyermekek felzárkóztatását végzi.

A tanoda a Vásárhelyi Pál Általános Iskola 5 - 6 - 7 osztályos, tanulásban lemaradt gyermekek felzárkóztatását végzi délutáni foglalkozásokon, mely 2 éves időtartamú. A csoport létszáma maximum 30 fő mely teljes kihasználtsággal működik.

Az intézmény tanulóinak létszáma a 2016/2017-es tanévben 526 fő, mely 17 fővel kevesebb a korábbi tanévtől.

A középiskola a 14-22 éves korosztály iskolai neveléséről gondoskodik, mely esetben az intézmény a diákok szakmai képzésén, és a felsőfokú tanulmányok felkészítésén túl, a családi életre, családtervezésre is felkészíti a tanulókat. Az intézmény munkájára a nyitottság és a környezeti változásokra való odafigyelés a jellemző.

Az intézmény 2013. óta nem indít gimnáziumi képzést a jelenlegi 12. A osztály kifutó rendszerű. Szakgimnáziumi képzés 3 ágazatban, Szakközépiskolai képzés 3 szakirányban valósult meg. A Szakgimnáziumban és szakközépiskolában iskola rendszerű esti munkarendben is folyik a képzés. A 2016. évi záró létszám nappali tagozaton 261 fő , felnőttoktatásban 100 fő volt. Az évközi lemorzsolódás mértéke 19 %, mely oka legfőképpen a tankötelezettség megszűnése, továbbá a legtöbb gyermek nem helyben lakik, ezért a rossz szociális körülmények között élők esetében a mindennapi bejárás a szülők számára anyagilag nagy terhet ró. A lemorzsolódás csökkentését az Eötvös József program keretében egyéni bánásmód és mentorasszisztensek alkalmazásával, folyamatos kapcsolattartással a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a házi orvosok bevonásával, továbbá az osztályfőnöki órákon prevenciók foglalkozásokkal próbálják megoldani.

Mindkét intézmény esetében megállapítható, hogy a tanulók létszáma évről-évre csökken, ezzel szemben a 2-HH-ás, valamint a 3-HH-ás gyermekek aránya növekszik.

A gyermekek esélyegyenlőségének javítása érdekében a roma önkormányzat is minden évben közreműködik a roma tanulók koordinálásában, a tehetséggondozás érdekében támogatják őket az ösztöndíjprogramokban. Figyelemmel kísérik település perem részén lakó iskolásokat, akik részére szeretnék, hogy az iskolába járás nehézségeit legalább a téli időszakban iskolabusz bevonásával oldanák meg.

III. A nők esélyegyenlősége:

Kitűzött cél a nők gazdasági helyzetének javítása.

A nők, kisgyermekes anyák esélyegyenlőségét segíti elő a településen 2011. évtől működő bölcsőde igénybevételenek lehetősége, valamint a 2015/2016-os tanévtől megvalósuló kötelező beóvodázás, mely intézkedés várhatóan kedvező kihatással lesz úgy a gyermekek mint az anyák részére . A településen a 2016. évi közfoglalkoztatásba bevont nők aránya, közel 70 %-os volt.

IV. Az idősek esélyegyenlősége:

Kitűzött cél az idősek érdekében a nyilvánosság eszközeinek bővítése.

Polgáron az idősek számának és arányának emelkedése, a lakosság kormegoszlásának jövőbeni alakulása befolyásolja a munkaerő kínálatot és alapvetően meghatározza az oktatásra, szociális

és egészségügyi hálózatra háruló feladatokat. Polgár Város Önkormányzata évek óta kiemelt feladatának tekinti a helyi szintű „idősbarát” politika kialakítását, különös figyelemmel kezeli az idős lakossággal történő együttműködést, az időskorú emberek életkörülményeit, az idősök aktivitásának megőrzését, a róluk való gondoskodást.

Településünkön Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központja tölti be a legnagyobb szerepet az idősök gondozásában. Az intézmény 2016. éven 64 fő részére biztosított nappali ellátást, 413 főre szociális étkezést, házi segítségnyújtás keretében 95 fővel volt megállapodásuk.

A kötelezően ellátandó feladatokon túl az önkormányzat „Gondoskodó önkormányzat” jelige alatt önként vállalt szociális/települési támogatás keretében segíti az idősebb korosztályt. Jelenleg 10 fő látja el az idősök gondozását, mely tartalmazza a vérnyomás-vércukor mérést, lakókörnyezetének rendbetételét, bevásárlást, gyógyszerfelíratást, orvoshoz kísérést.

A 2012. évben megalakult Polgári Idősügyi Tanács, célként tűzte ki a „Generációk Egymásért” program elindítását, mely alapján a fiatalabb generációk felé közös programokon kívánják továbbadni ismereteiket, élettapasztalataikat. Megállapításra került, hogy a városi rendezvények egyre több alkalommal biztosítanak olyan programokat, mely az idősebb és a fiatalabb korosztály részére egyaránt, tartalmas szórakozási lehetőséget nyújtanak. Nagy segítséget jelent az idős emberek számára az a házkörüli munkálatokban nyújtott szolgáltatás, melyet a Polgári Csemete Szolgáltató és Kereskedelmi Szociális Szövetkezet minimális térítés ellenében végez el az arra igényt tartók részére.

A településen élő idős emberek közösségépítő szervezetei a Polgári Nyugdíjas Klub Egyesület, a TVK Nyugdíjasok Klubja, a Közalkalmazottak, Köztisztviselők Nyugdíjas Közössége, valamint az Idősügyi Tanács. E szervezetek közreműködésével különböző szabadidős programokon vettek részt közös kirándulásokat szerveztek a nyugdíjasok.

Polgár Város Önkormányzata minden évben megtartja az „Idősök Napját” mely alkalomból több száz idős ember részére biztosít kulturális műsort, megvendégléssel egybekötve.

A Roma Önkormányzat is rendszeresen megszervezi a roma emberek „Idősök napját” esélyt teremtve ezzel is a roma kultúra, a roma hagyományok ápolására.

A Vöröskereszt Polgári szervezete a településen élő lakosságot teljes egészében igyekszik szolgálni. A véradások szervezésén kívül kiemelt feladatként kezeli az adománygyűjtéseket. Különös figyelmet fordít a gyermeknapi, karácsonyi adományosztásokra, melynek címzettjei a szociálisan hátrányos helyzetűek. A PÉTEGISZ Zrt. programjaival a lakosság egészére kiterjedő szűréseket szervez, melynek legfőbb célja az egészségi állapot általános felmérése, betegségek szűrése.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:

A fogyatékkal élők esetében továbbra is kitűzött cél beavatkozási területek szerinti adatbázis létrehozása.

A Szociális Szolgáltató Központ Támogató Szolgálat a „A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény” figyelembevételével mellett szakmailag képzett dolgozókkal biztosítja a fogyatékkal élő személyek részére a segítő szolgáltatásokat. A támogató szolgálat elátotti létszáma 2016. évben 54 fő volt. A személyi segítség keretein belül legtöbbször gondozási-ápolási tevékenységeket, szállítói szolgáltatást, háztartási segítségnyújtást, közszolgáltatások igénybeviteléhez segítségnyújtást, ügyintézés végeznek. A Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar Megyei Egyesület tájékoztatója alapján a mozgáskorlátozottak taglétszáma 103 fő. Az egyesület felhívta a figyelmet arra, hogy a mozgáskorlátozottak számára fontos a közintézmények fizikai akadálymentesítése, azok megközelíthetősége érdekében a járdák akadálymentes kialakítása, karbantartása. A Polgár

és Térsége Egészségügyéért Alapítvány eszközök vásárlásával és kölcsönzésével igyekszik segíteni a fogyatékkal élőknek, a mozgásukban korlátozott embereknek. Rendelkeznek: kerekesszékekkel, betegágygal, gyógyászati segédeszközökkel (járókeret, mankó, háromlábú bot, felfekvés elleni matrac, kötszerek, kenőcsök, krémek). 2016. évben a jótékonyági koncert bevételét a fogyatékkal élőknek ajánlották, öt gyermeknek pénzadományt juttattak 200.000.-Ft értékben.

A település Helyi Esélyegyenlőségi Programjához kapcsolódó pályázati lehetőségeket az előterjesztés 1. sz. melléklete tartalmazza, a 2. sz. mellékletben a programban fontos szerepet játszó táblázatok kerültek feltüntetésre, míg a 3. sz. melléklet a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervét tartalmazza.

Tisztelt Képviselő testület!

A fentiekben, illetve a csatolt mellékletek alapján kívántam a Helyi Esélyegyenlőségi Program elmúlt egy évben történt eredményeiről, változásairól számot adni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatóban szereplőket, valamint mellékletekben megfogalmazásra került változásokat, megtárgyalni javaslataikkal kiegészíteni és a határozati javaslatban foglaltakat elfogadni szíveskedjenek.

Polgár, 2017. május 8.

dr. Váliné Antal Mária
címzetes főjegyző

Határozati Javaslat Képviselő-testület .../2017. (V. 17. sz.) határozata

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Javaslat Polgár Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatára” vonatkozó előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

- 1./ Polgár Város Képviselő-testülete a Program felülvizsgálata során, az előterjesztést és a mellékletekben szereplő megállapításokat, változásokat elfogadja.
- 2./ Felhívja a jegyző figyelmét, hogy Polgár Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját az 1., 2., 3. sz. mellékletben szereplő adatokkal 2017. június 30 -ig egészítse ki.

Felelős: dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző
Határidő: 2017. június 30.

1 sz. melléklet

„Javaslat Polgár Város helyi Esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatára”

Partner szervezetek tájékoztatásai

**Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó benyújtott, illetve
tervezett pályázatok**

„Javaslat Polgár Város helyi Esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatára”

Módosított táblázatok

Helyi Esélyegyelőségi Program Intézkedési terve